

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Odbor životního prostředí
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Č. j.:
JMK 61358/2022

Sp. zn.:
S - JMK 148154/2021 OŽP/Sal

Vyřizuje/linka
Ing. Salnek/541 652 637

Brno
26.04.2022

STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVÁDĚNÍ KONCEPCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

vydané podle ustanovení § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon“).

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí (dále také jen „krajský úřad“) jako věcně a místně příslušný orgán podle ustanovení § 22 písm. b) zákona za použití ustanovení § 10g odst. 1 zákona

vydává

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k posouzení vlivů provádění koncepce

„Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“

na životní prostředí a veřejné zdraví

Předkladatel koncepce: Statutární město Brno
Dominikánské nám. 196/1, 602 00 Brno
IČ: 44992785

Zpracovatel hodnocení: Mgr. Zdeněk Frélich
(autorizovaná osoba ke zpracování dokumentace a posudku ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, osvědčení MŽP č. j.: 101346/ENV/09)

Stručný popis koncepce

Koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“ má charakter komplexního rozvojového strategického dokumentu pro území Brněnské metropolitní oblasti (dále také jen „BMO“), který není determinován finančními zdroji. Jeho význam a poslání proto spočívá ve vytvoření podmínek pro územně-komplexní integrovaný přístup při řešení metropolitních rozvojových problémů. Těžiště integrované strategie spočívá především v:

- identifikaci a rozpracování metropolitních rozvojových témat pro BMO,
- sesbírání a propojení existujících analytických informací k těmto tématům do základních analytických východisek,
- rozpracování analýzy problémů, potřeb a potenciálu území BMO,
- rozpracování metropolitních témat do logické, vnitřně konzistentní sady cílů a opatření, která reagují na definované rozvojové problémy, potřeby a potenciál,
- vytvoření sady integrovaných řešení, jejichž realizace maximalizuje synergické efekty a podpoří sociálně-ekonomický rozvoj metropolitní oblasti.

Vize koncepce zní: „SPOLEČNĚ se zasadíme o to, aby se Brněnská metropolitní oblast UDRŽITELNĚ A VYVÁŽENĚ rozvíjela v PŘÍJEMNÉ A PROSPERUJÍCÍ místo pro život“.

Vize bude naplňována čtyřmi rozvojovými oblastmi, deseti tématy a patnácti cíli, které jsou dále rozděleny na 39 opatření.

Průběh posuzování

Oznámení koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, bylo předloženo Krajskému úřadu Jihomoravského kraje (dále také jen „krajský úřad“) dne 14.10.2021. Po kontrole náležitostí byla dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům rozeslána informace o oznámení s upozorněním na možnost vyjádřit se k oznámení koncepce. Oznámení koncepce bylo také zveřejněno v Informačním systému SEA.

Zjišťovací řízení k předmětné koncepci bylo zahájeno dne 19.10.2021 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet, na úřední desce Jihomoravského kraje. Informace o oznámení koncepce byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (https://portal.cenia.cz/eiasea/view/sea100_koncepce) s kódem koncepce JHM031K a zaslána dotčeným územním samosprávným celkům pro zveřejnění na úředních deskách.

Závěr zjišťovacího řízení byl vydán krajským úřadem pod č. j.: JMK 163939/2021 ze dne 18.11.2021 se závěrem, že tato koncepce je koncepcí naplňující dílci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a proto bude předmětem procesu posuzování vlivů koncepce na životní prostředí.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také jen „návrh koncepce“ či „vyhodnocení koncepce“) byl krajskému úřadu předložen dne 18.03.2022. Po kontrole náležitostí byla dotčeným orgánům a dotčeným územním samosprávným celkům rozeslána informace o návrhu koncepce spolu s upozorněním na možnost vyjádřit se k návrhu koncepce. Návrh koncepce včetně vyhodnocení koncepce byl zveřejněn dle ustanovení § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Vypořádání doručených vyjádření, které je jedním z nezbytných podkladů pro vydání stanoviska SEA, včetně upraveného vyhodnocení koncepce obdržel krajský úřad od předkladatele koncepce dne 20.04.2022.

Na základě připomínek k návrhu koncepce a jejich vypořádání dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí byly provedeny úpravy ve vyhodnocení koncepce. Znění samotného návrhu koncepce nebylo předkladatelem upraveno.

Změny provedené ve vyhodnocení koncepce nemají vliv na jeho závěry a byly pouze administrativního charakteru.

Stručný popis posuzování

Vyhodnocení koncepce bylo zpracováno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí v rozsahu přílohy č. 9 k tomuto zákonu, která stanoví náležitosti vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, a dle požadavků na jeho obsah a rozsah uvedených v závěru zjišťovacího řízení vydaném podle ustanovení § 10d zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Návrh koncepce byl podroben posouzení vlivů na soustavu Natura 2000 dle ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů, a to společností EKOTOXA s.r.o. a Mgr. Zdeňkem Frélichem (autorizovanou osobou pro posuzování vlivů na soustavu Natura 2000, dle ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů), kdy došlo k vypracování dokumentu „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+, prosinec 2021“ a rovněž k hodnocení vlivů v samotném dokumentu vyhodnocení koncepce (dále také jen „posouzení vlivů na soustavu Natura 2000“). Z tohoto posouzení vlivů na soustavu Natura 2000 vyplývá, že návrh koncepce ani jednotlivé cíle a opatření v ní uvedené nebudou mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000.

Hodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví vycházelo z:

- Analýzy stavu životního prostředí dotčeného území (včetně pravděpodobného vývoje dotčeného území bez provedení koncepce).
- Analýzy relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na národní i mezinárodní úrovni.
- Stanovení referenčního hodnotícího rámce (sady referenčních cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví) na základě vybraných koncepčních dokumentů (včetně dokumentů doporučených ze strany orgánů veřejné správy).
- Tabulkového a slovního hodnocení typových opatření koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“ ve vztahu k referenčním cílům ochrany životního prostředí včetně hodnocení rozsahu vlivů, jejich spolupůsobení, časového rozsahu atd.
- Doporučení k vyloučení, minimalizaci, zmírnění nebo kompenzaci potenciálně negativních vlivů.
- Návrhu environmentálních indikátorů pro sledování vlivů realizace koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

- Návrhu environmentálních kritérií pro výběr projektů, jako případný návod pro výběr projektů.

Pro identifikaci vlivů, resp. potenciálních rizik negativních dopadů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví byly využity hodnotící tabulky, které byly zpracovány v souladu s Metodickým doporučením pro posuzování vlivů obecných koncepcí na životní prostředí (Věstník MŽP č. 1/2019). Rozlišovány byly vlivy potenciálně pozitivní a negativní a jejich významnost byla kvantifikována číselně hodnotami -2 až 2. Posuzovatel rovněž pracoval s hodnotou „0“, která značila zanedbatelný nebo komplikovaně zprostředkovatelný potenciální vliv. Dále byl hodnocen rozsah vlivu, kdy byl rozlišován vliv bodový, lokální, regionální a mezinárodní; spolupůsobení vlivu, kde došlo k rozlišování kumulativního vlivu, synergického vlivu a sekundárního vlivu; časový horizont působení tzn. zda vliv bude krátkodobý či dlouhodobý. Každé takto tabelárně vyhodnocené opatření rovněž hodnotitel slovně okomentoval.

Podkladem pro vydání tohoto stanoviska byly kromě návrhu koncepce a vyhodnocení koncepce také vyjádření k nim podaná a vypořádání obdržených vyjádření.

Závěry posuzování

Na základě předloženého návrhu koncepce a vyhodnocení koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“ lze konstatovat, že koncepce nebude mít významně negativní vliv na životní prostředí. V případě veřejného zdraví se předpokládá potenciálně významný (resp. mírný až významný) negativní vliv pouze v případě rozvoje mezinárodního letiště Brno-Tuřany, a to pro hlukovou zátěž. Identifikace vlivu však automaticky neznamena, že k významně negativnímu ovlivnění vždy dojde. Záleží na konkrétním technickém provedení, které u koncepčních materiálů není známé. Navržený záměr může zůstat součástí řešení posuzované koncepce pouze za podmínky současného respektování opatření pro předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci negativních vlivů.

V rámci hodnocení vlivů koncepce nebyly zjištěny taková opatření, respektive cíle, které by měly tak významné negativní vlivy na životní prostředí, které by znemožňovaly schválení koncepce. Pozitivní vlivy koncepce jako celku převažují nad vlivy negativními.

Vize koncepce zní: „SPOLEČNĚ se zasadíme o to, aby se Brněnská metropolitní oblast UDRŽITELNĚ A VYVÁŽENĚ rozvíjela v PŘÍJEMNÉ A PROSPERUJÍCÍ místo pro život“. Celkově je vize formulována obecně a je podrobněji rozvedena prostřednictvím cílů a opatření. Zmíněna je zde udržitelnost, která může obsahovat i ochranu životního prostředí.

Součástí koncepce mohou být některé aktivity/záměry, které podléhají posuzování vlivů na životní prostředí ve smyslu zákona. Jejich případné významnější vlivy, předběžně hodnocené v rámci navrhované koncepce, budou před realizační fází podrobeny procesu posuzování, který stanoví konkrétní podmínky pro jejich provádění tak, aby ani tyto negativní vlivy nebyly významné. Při posuzování těchto záměrů budou uplatněna konkrétní opatření pro eliminaci potenciálních negativních vlivů stavebních prací, obecně popsaná ve vyhodnocení koncepce.

Na základě návrhu koncepce, vyhodnocení koncepce a vyjádření k němu podaných, vydává Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí jako příslušný orgán podle ustanovení § 22 písm. b) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí souhlasné stanovisko k návrhu koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“.

Podle ustanovení § 10g odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí krajský úřad stanoví následující požadavky, kterými budou zároveň zajištěny minimální možné dopady realizace koncepce „Integrovaná strategie rozvoje Brněnské metropolitní oblasti 2021+“ na životní prostředí a veřejné zdraví:

1. Minimalizovat zábory ZPF a PUPFL, případně preferovat zábor půd nižší třídy ochrany, a to vhodnou lokalizací záměrů a využitím stávajících areálů a infrastruktury.
2. Při realizaci nových dopravních terminálů zajistit vsak nebo využití dešťových vod, zajistit adekvátní množství zeleně.
3. Při rozšiřování tramvajových tratí minimalizovat hlučnost vhodným technickým řešením např. absorbéry hluku, zelené pásy, moderní vozidla.
4. Podporovat využívání hromadné dopravy.
5. Při výstavbě nových úseků silničních komunikací zajistit migrační prostupnost území pro živočichy, prostupnost krajiny pro člověka, protihluková opatření (protihlukové zdi a pásy zeleně), minimalizaci zásahů do přírodně hodnotných území.
6. Zlepšovat a zrychlovat železniční napojení na mezinárodní letiště, zejména ve vazbě na město Brno.
7. V extravilánu preferovat přírodě blízká protipovodňová opatření.
8. Pro zadržování vody v krajině vybírat přírodě blízká opatření a soustředit se na komplexní krajinářská řešení.
9. Při řešení nakládání s odpady respektovat zákonem stanovenou hierarchii pro nakládání s odpady.
10. Při výstavbě obnovitelných zdrojů energie respektovat krajinu a realizace směřovat zejména na budovy a směrem do výrobních areálů nebo brownfields.
11. U nové výstavby nebo rekonstrukcí uplatnit adaptační opatření na budovách.
12. Při přípravě nových ploch pro komerční a rezidenční výstavbu primárně využívat brownfields a jiné doposud neefektivně využívané areály. Současně zde zajistit udržitelné nakládání s dešťovou vodou a dostatek ploch pro zeleň.
13. Při rekonstrukci nebo revitalizaci kulturních památek zohlednit možnou přítomnost zvláště chráněných druhů v nich (např. netopýři a vrápenci, rarozi, hmyz v zahradách a alejích v okolí kulturních památek aj.)
14. Při rekonstrukci nebo revitalizaci kulturních památek respektovat památkovou hodnotu objektů a nenarušit ji nevhodnou realizací.

15. U plánovaných záměrů nových cyklostezek zasahujících do lokalit soustavy Natura 2000 nebo ZCHÚ doplnit požadavek na stanovisko/vyjádření příslušného orgánu ochrany přírody.
16. Obchvaty obcí, nové úseky silničních komunikací a železničních tratí zasahujících do lokalit soustavy Natura 2000 řešit v souladu s ÚPD a posoudit je na úrovni záměru dle ustanovení § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (legislativní požadavek).
17. Při investicích do rekonstrukce nebo revitalizace kulturních a historických objektů, které jsou součástí sítě Natura 2000, zohlednit požadavky zde přítomných předmětů ochrany.
18. U rekreačních a volnočasových aktivit zasahujících do lokalit soustavy Natura 2000 nebo ZCHÚ doplnit požadavek na stanovisko/vyjádření příslušného orgánu ochrany přírody.
19. Umisťování významných zdrojů emisí znečišťujících látek do ovzduší podmínit vypracováním rozptylové studie a souhlasem orgánu ochrany ovzduší. Zajistit plnění imisních limitů.
20. Umisťování významných zdrojů hluku podmínit vypracováním akustické studie a souhlasem orgánu ochrany veřejného zdraví. Zajistit plnění hlukových limitů.
21. U záměrů minimalizovat riziko kontaminace zdrojů pitné vody a obecně pak podzemních a povrchových vod. Zvláštní pozornost pak věnovat záměrům realizovaným v místech potenciálního výskytu starých ekologických zátěží.
22. V rámci jednotlivých záměrů požadovat v maximální možné míře zasakování dešťových vod namísto jejich odvodu do vodních toků.
23. Minimalizovat riziko vzniku dopravních nehod na nově realizovaných či rekonstruovaných silničních komunikacích, železničních a tramvajových tratích (stavební oddělení, bezpečnostní prvky).
24. Zajistit plnění imisních a hlukových limitů na stávající komunikačních sítí při nárůstu intenzit automobilové dopravy, který je nutno očekávat v souvislosti s podporou ekonomického rozvoje (vznik nových služeb, vytváření nových pracovních míst, přeprava nákladu, zvýšení mobility obyvatel atd.).
25. Kontrolovat dodržování přípustné hladiny hluku z provozu navrhovaných aktivit, vč. sportovních a kulturních akcí.
26. Při realizaci aktivit na podporu sportovních činností apod. dbát též na prevenci vzniku úrazů.

Návrh environmentálních indikátorů a navrhovaných opatření pro předcházení, vyloučení, snížení a kompenzaci významných negativních vlivů na životní prostředí jsou součástí vyhodnocení koncepce.

Krajský úřad Jihomoravského kraje upozorňuje na zákonná ustanovení, která je nutné legitimně zohlednit:

- Dle ustanovení § 10g odst. 4 zákona je schvalující orgán **povinen zohlednit požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci**, popřípadě pokud toto stanovisko požadavky a podmínky obsahuje a do koncepce nejsou zahrnuty nebo jsou zahrnuty pouze částí, je schvalující orgán povinen svůj postup odůvodnit.
- **Předkladatel je podle ustanovení § 10g odst. 5 a 6 zákona povinen zveřejnit schválenou koncepci, a to včetně prohlášení. O zveřejnění prohlášení je předkladatel povinen do 7 pracovních dnů informovat příslušný úřad, dotčené orgány a dotčené územní samosprávné celky.**

Dotčené územní samosprávné celky žádáme ve smyslu ustanovení § 16 odst. 2 a 3 **o zveřejnění informace o stanovisku** a o tom, kdy a kde je možné do něj nahlížet, na úřední desce. Doba zveřejnění je nejméně 15 dní. **Současně žádáme dotčené územní samosprávné celky o zaslání písemného vyrozumění o dni vyvěšení této informace na úřední desce Krajskému úřadu Jihomoravského kraje.**

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Ing. Mojmír Pehal v. r.
vedoucí odboru

Za správnost vyhotovení: Ing. Jan Salnek

Rozdělovník

Předkladatel koncepce:

- Statutární město Brno, Dominikánské nám. 196/1, 602 00 Brno – DS

Dotčené územní samosprávné celky (K vyvěšení informace o stanovisku na úřední desce. Doba zveřejnění je nejméně 15 dní. Současně žádáme dotčené územní samosprávné celky o zaslání písemného vyrozumění o dni vyvěšení této informace na úřední desce Krajskému úřadu Jihomoravského kraje):

- Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno – zde
- Statutární město Brno, Dominikánské nám. 196/1, 601 67 Brno – DS
- Město Kuřim, Jungmannova 968/75, 664 34 Kuřim – DS
- Město Slavkov u Brna, Palackého nám. 64, 684 01 Slavkov u Brna – DS
- Město Šlapanice, Masarykovo nám. 100/7, 664 51 Šlapanice – DS
- Město Židlochovice, Masarykova 100, 667 01 Židlochovice – DS
- Město Ivančice, Palackého nám. 196/6, 664 91 Ivančice – DS
- Město Rosice, Palackého nám. 13, 665 01 Rosice – DS
- Město Blansko, nám. Svobody 32/3, 678 01 Blansko – DS
- Město Pohořelice, Vídeňská 699, 691 23 Pohořelice – DS
- Město Vyškov, Masarykovo nám. 108/1, 682 01 Vyškov – DS
- Město Bučovice, Jiráskova 502, 685 01 Bučovice – DS
- Město Tišnov, Náměstí Míru 111, 666 19 Tišnov – DS
- Město Hustopeče, Dukelské nám. 2/2, 693 17 Hustopeče – DS
- Město Kyjov, Masarykova nám. 30/1, 697 22 Kyjov – DS

Dotčené orgány:

- Krajský úřad jihomoravského kraje, odbor životního prostředí, Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno – zde
- AOPK ČR – Regionální pracoviště Jižní Morava, Správa chráněné krajinné oblasti Moravský kras, Svitavská 29, 678 01 Blansko – DS
- Újezdní úřad Březina, Víta Nejedlého 692, 682 01 Vyškov – DS
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy VII, Mezírka 1, 602 00 Brno – DS
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Brno, Lieberzeitova 14, 614 00 Brno – DS
- Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně, Jeřábkova 4, 602 00 Brno – DS
- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, nám. Svobody 8, 601 54 Brno – DS
- Povodí Moravy, s. p., Dřevařská 11, 601 75 Brno – DS

Na vědomí:

- Ministerstvo životního prostředí, Odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, Vršovická 65, 100 10 Praha – DS

Potvrzení o zveřejnění (provedou dotčené územní samosprávné celky).

Vyvěšeno na úřední desce dne: